

Land under unauthorised Cultivation in Hassan Constituency.

(82) SRI K. H. HANUME GOWDA (Hassan):—Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(a) the extent of Gomal land in acres unauthorisedly cultivated by the landless, and insufficient land/holders in the villages of Shantigrاما, Kattaya and Kasaba Hobli in Hassan Constituency;

(b) village-wise and individual-wise details may be furnished;

(c) the total extent of land granted to the ryots so far?

SRI B. BASAVALINGAPPA (Minister for Revenue):—

(a) The details of unauthorised cultivation of land (Hobli-Wise)

		A. G.
(1) Kasaba hobli	...	261-19
(2) Shantigrاما	...	339-09
(3) Kattaya hobli	...	287-07
Total	...	887-35

(b) The details are laid on the Table of the House.

(c) :—

		A. G.
(1) Kasaba hobli	...	127-39
(2) Shanti grاما	...	48 34
(3) Kattaya	...	15-21
Total	...	192-14

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.---ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನರೂ ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನನ್ನು ಹಿತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿ ಕಳೆದ ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಟಿ.ಟಿ. ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪಹಣಿ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರುವವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಾ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.---ಈ ವಿಷಯ ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ೧೯-೭-೭೭ರಲ್ಲಿ ಏನು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾರು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಮಂಜೂರಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡಾಯವಾಗಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾದವರಿಗೆಲ್ಲ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಅವರ

ಕ್ಷೆಮ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒತ್ತುವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ರೀ-ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ದನುಮೇಗೌಡ.—ಮಂಳುಗಡೆಯವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬದಲಿಸಿ, ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಟಿ.ಟಿ. ಕಟ್ಟಿ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕನ್ಫರ್ಮ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಅದೇ. ಯಾರಾರೂ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆವರಿಗೇ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಬೇಕೆಂದು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅದೇರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ಮಂಳುಗಡೆ ಜನರಿಗೆ, ಪುನಃ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಂತರ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಿಯದು. ಯಾರಾರೂ ಮಂಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜನಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುತಿಸದೆ ಹಾಗೆ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಜನಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗದ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ದನುಮೇಗೌಡ.—ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಎಕರೆ ಗೋಮಾಳ ಇದ್ದರೆ ೩೦೦-೪೦೦ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ದನಗಳಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇರಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ; ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಲುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ; ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಡಬೇಕೆಂದು. ರೂಲ್ ೯೭ರ ಪ್ರಕಾರ, ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಮಂಜೂರಾಡಬೇಕೆಂದು ದಿವಿಷನಲ್ ಕಮೀಷನರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇನು ಕಷ್ಟ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ದಮ ವಿಟ್ಟು ಸ್ಟಡೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪದೇನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ತರಬೇತುದಾರರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪದೇನುನ್ನು ಮುಯಿಂಟೀಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಷಲ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಕಮೀಷನರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಂಡ್ ಅಪೈಲಿಬಿಲಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆ; ದಿಲಿಟ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಮಂಜೂರಾದುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಬಹು ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಳುಗಡೆಯವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾದುದಕ್ಕಾಗಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಪರಿಚ್ಛರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಾನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ೧೦ ವರ್ಷದ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನು ಪರಿಜನವಾಗೇ ಇರಲಿ ಸಣ್ಣ ಒಡುಪಳಿದಾರನಾಗಿಯೇ ಇರಲಿ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಹದಿನೆ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟೆರು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಜೇಬಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪದೇನೂ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು

ಬಿಲಿಷಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್ ಆತನಿಗೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಪೀಪಲ್ ಆಯಾಯ ಗ್ರಾಮದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಆತನು ಬಡವನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಆತನ ಸ್ಥಿತಿವನ್ನು ಅರಿತು ಆತನ ಹೆ ಸರಣಿ ಪಡೆಗೆ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಆತನಿಗೇನೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅದ್ವೈತವ್ಯ. ಎಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾವಲುಗಳು ಇರುತ್ತದೋ ಅವುಗಳ ಮದಲ ಕಾವಲು ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಕರಾರು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಅನ್ ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದರವರಿಗೇನೇ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. —ಪಹಣಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಶಂಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಪಹಣಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ; ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಅಂತಿಮ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಗಲೀ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. —ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವಲಿಬಿಲಿಷಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಬೃಹದೇಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾರೊಬ್ಬನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಜಮೀನನ್ನೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅನ್ ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆತನಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಫಲಾನುಭವಿ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನೂ ಕೂಡ ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮ್ಯಾಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. —ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆತನು ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವಾಗ ೩ ಕಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಆ ಜಮೀನಿನವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಒಂದು ಕಾಫಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಫಿಯನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್‌ರೇ ಆಗಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆದು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವನ ರುಜುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಯಾರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್‌ರು ಗಳು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಅದೇನೆಂದರೆ ಅವಲಿಬಿಲಿಷಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ಕಡೆ ಅದರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೊಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಬಡಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳು

ತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ೧೦ ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ ಅನಂತರ ಬಂದು ಇದು ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಜಮೀನು ನನಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಕೇಸುಗಳೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಆಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಬಡವರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, (ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೋಬಳಿವಾರು ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ವಿವರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಟ್ಟು ೮೨೭ ಎಕರೆ ೩೫ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ೧೯೨ ಎಕರೆ ೧೪ ಗುಂಟೆ ಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಉಳಿಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿಕೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾಗದೇ ಇಡತಕ್ಕಂಥಾ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಉಳಿಕೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದು ಕೊನೆ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಯಾರು ಹೊಸದಾಗಿ ಧನಿಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ, ಶಕ್ತರಾದಂಥವರು, ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನಿಜವಾಗಿ ಬಡವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ, ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಷಯ ತರುತ್ತೇನೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅಥವಾ ಶಾಸಕರಾಗಲಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅನ್ ಆಥ ರೈಸ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅದನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದವೇಳೆ ಯಾವನಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ, ಅವನು ೧೦ ಎಕರೆಯನ್ನು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾವನಿಗೆ ಬಂದು ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ೬ ಎಕರೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಮಾಯಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಮಂಳುಗಡೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೈತರು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತುಂಬಾ ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹೀಗೆ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದಂಥಾ ರೈತರನ್ನು ಅವರು ವಕಲೈಬಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ಬಡವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಹಣಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ

ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅರ್ಜಿ ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಬಹು ಹುಕುಂನಲ್ಲಿ ವಕ್ಕಲಿಬ್ಬಿಸಿರತಕ್ಕಂಥವರ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹು ವರಗೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

C. R. E. Cell

95. SRI S. S. ARAKERI (Balloli).—Will the Minister for Law, Social Welfare and Backward Classes be pleased to state.—

(a) when the C.R.E. Cell started;

(b) whether the entire expenditure on this cell is being met by the Central Government;

(c) if so, the amount allotted from the Central Government and the amount spent so far;

(d) the total number of officials and of them the number of SC. ST. officials;

(e) the number of cases in which punishment has been awarded (figures yearwise for the last three years)?

SRI L. G. HAVANUR (Minister for Law, Social Welfare and Backward Classes).—

(a) The C. R. E. Cell started functioning since last week of October 1974.

(b) Yes.

(c) Amount released by the Government of India	...	Amount spent by the State Government
Rs. 10,12,100.00		Rs. 9,83,883.96

(d) Total strength of the Cell	...	33
(both Ministerial and Executive)		
SC Officials	...	4
ST Officials	...	1

(e) Statement enclosed.—